

Voorwaarden en procedure voor (aanvragen voor) zonnevelden

Concept-Beleidsregels behorende bij Beleidsvisie Zonnevelden 2023 gemeente de Bilt

Ter vaststelling door het College ná inwerkingtreding Beleidsvisie Zonnevelden 2023.

Inhoudsopgave

1. Beleidsregels ter uitvoering van gemeentelijk beleid Zonnevelden
2. Fysieke Leefomgeving
 - a. Harde beleidsvoorwaarden
 - b. Zachte indieningsvereisten (aan te leveren informatie)
3. Participatie
 - a. Harde beleidsvoorwaarden
 - b. Zachte indieningsvereisten (aan te leveren informatie)
4. Aanvraagprocedure voor omgevingsvergunning/wijziging bestemmingsplan

Bijlage Gedragscode Zon op Land: uitgangspunten en toezeggingen

1. Beleidsregels ter uitvoering van gemeentelijk beleid Zonnevelden

Deze beleidsregels dienen ter uitvoering van de **Beleidsvisie Zonnevelden 2023 De Bilt**. De beleidsvisie beschrijft waarom, waar en hoeveel gemeente De Bilt ruimte biedt voor zonnevelden en met welke omgevingswaarden rekening moet worden gehouden.

Deze **beleidsregels** Zonnevelden 2023 bevatten voorwaarden waar ieder initiatief voor een zonneveld aan moet voldoen. Zo beschermen wij de fysieke leefomgeving én laten wij de eigen inwoners en bedrijven zo goed mogelijk participeren bij de voorbereiding, aanleg en exploitatie van zonnevelden.

Deze beleidsregels zijn van toepassing bij de behandeling van alle principe-verzoeken en definitieve vergunningaanvragen ingediend na inwerkingtreding van de Beleidsvisie Zonnevelden 2023. Deze verzoeken en aanvragen kunnen zelfstandig ingediend zijn volgens 'wie het eerst komt, die het eerst maalt' maar ook deel uitmaken van een maatschappelijke tender of gebiedsproces.

De initiatiefnemer moet laten zien in welke mate hij rekening houdt met de belangen beschreven in de beleidsvisie. Op basis hiervan beoordeelt de gemeente de zorgvuldigheid waarmee een zonneveld wordt ingepast, ingericht en georganiseerd.

Iedere aanvraag voor een zonneveld wordt getoetst aan de voorwaarden in twee categorieën:

1. harde beleidsvoorwaarden
2. zachte indieningsvereisten: initiatiefnemer toont aan hoe met beleidsdoelen rekening wordt gehouden

Deze twee categorieën voorwaarden zijn opgesteld voor:

1. de fysieke leefomgeving
2. lokale procesparticipatie, financiële participatie en zeggenschap

Gemeente De Bilt is niet de enige partij die initiatiefnemers van zonnevelden aan regels bindt. De branchevereniging Holland Solar samen met natuur- en milieuorganisaties heeft uitgangspunten en toezeggingen opgesteld in de landelijke Gedragscode Zon op Land. De bijlage beschrijft een samenvatting van de uitgangspunten en enkele citaten uit de Gedragscode Zon op land.

De beleidsregels van de gemeente De Bilt bevatten de zaken die de branche landelijk aan zichzelf oplegt aangevuld met gemeente-specifieke regels.

2. Fysieke Leefomgeving

De initiatiefnemer beschrijft hoe zij voldoet aan de harde beleidsvoorwaarden én de zachte indieningvereisten. De gemeente beoordeelt het initiatief op basis van deze informatie:

- feitelijke info over het beoogde zonneveld inclusief huidige en toekomstige grondgebruik
- impact op landschap, natuur, cultuurhistorie, recreatie, archeologie, bodem en water
- maatregelen die worden genomen ter bescherming van ieder van deze waarden
- maatregelen die worden genomen om iets positiefs toe te voegen aan deze waarden
- inzet op multifunctioneel grondgebruik danwel extra ruimte voor bovengenoemde waarden

a. Harde beleidsvoorwaarden fysieke leefomgeving

De aanvraag moet voldoen aan de volgende harde beleidsvoorwaarden:

- Alle initiatieven (onafhankelijk of initiatiefnemers lid zijn van branchevereniging Holland Solar) voldoen aan de uitgangspunten en toezeggingen in de dan geldende Gedragscode Zon op Land (zie bijlage), zoals:
 - uitgangspunten van de Gedragscode (zie bijlage) vormen de basis van het initiatief
 - het voormalig grondgebruik is mogelijk na einde exploitatie
 - de activiteit laat geen enkele negatieve erfenis na
 - er treedt geen verontreiniging/vervuiling op
 - installaties en eventueel verharde oppervlakten worden verwijderd
 - de bodemkwaliteit blijft in stand en er treedt geen schadelijke bodemverdichting op
 - er worden geen pesticiden en herbiciden gebruikt (tenzij van overheidswege gevraagd)
- Natuur, landschap en recreatie:
 - De initiatiefnemer hanteert de principes natuurinclusief en landschapsinclusief ontwerpen
 - De initiatiefnemer onderbouwt of en hoe wordt ingezet op multifunctioneel grondgebruik
 - Aanleg vindt plaats buiten het broedseizoen van de belangrijkste diersoorten
 - Graaf- en bouwwerkzaamheden verstoren geen nest-, rust- en verblijfsplaatsen
 - Oude landschapsstructuren blijven behouden.
 - Nieuwe landschapsstructuren: afspraken worden gemaakt met de gemeente over nieuw aan te brengen structuren en het behoud na afloop zonneveld.
 - Initiatiefnemer toont aan dat het zonneveld voldoende afstand houdt tot recreatiegebieden en -routes met name waar sprake is van open zichtlijnen.
- Water en bodem:
 - Er worden geen sloten gedempt en de bodem wordt niet geëgaliseerd.
 - Voor nieuwe aanleg van sloten wordt aangetoond dat er toestemming is van het waterschap en in overleg met de landschapsdeskundige van de gemeente.
 - Er worden geen materialen toegepast waaruit mogelijk uitloging of andere vormen van grondverontreiniging plaatsvindt.
- Einde exploitatie:
 - Het zonneveld mag maximaal 30 jaar geëxploiteerd worden. In geval van 'groene contour' mag een zonneveld maximaal 25 jaar geëxploiteerd worden en wordt de bestemming na einde exploitatie omgezet in 'natuur'.
 - Aan het einde van de exploitatietermijn wordt de volledige installatie verwijderd en worden de onderdelen of materialen hergebruikt op het hoogst haalbare niveau.
 - De huidige bestemming van de grond blijft gehandhaafd. De bodemkwaliteit wordt hersteld naar in de oorspronkelijke kwaliteit zodat terugkeer naar de huidige functie mogelijk is.

- Overige zaken
 - Het initiatief heeft op het moment van besluitvorming over de ontwerp Verklaring Van Geen Bedenkingen (ontwerp-VVGB) zekerheid van of uitzicht op afname van de zonnestroom. Beschreven wordt het maximale vermogen dat het zonneveld in theorie kan leveren, het vermogen dat maximaal aan het elektriciteitsnet geleverd mag worden, de hoeveelheid stroom (GWh) die verwacht wordt jaarlijks geleverd te worden aan het elektriciteitsnet en/of aan andere afnemers, en in welke mate tussentijdse opslag (zoals in batterijen) hierbij een rol speelt.
 - Als de gemeente hier om verzoekt, verstrekt de initiatiefnemer informatie over de herkomst van financiering (wet Bibob).
 - In gebieden die kansrijk zijn voor grootschalige windenergie, zorgt de initiatiefnemer voor een inrichting van het zonneveld die de mogelijkheid voor windenergie niet blokkeert.
 - Initiatief levert geen onoverkomelijke bezwaren op bij de Provincie, Waterschap, VRU en Vitens.

b. Zachte indieningsvereisten (aan te leveren informatie) over fysieke leefomgeving

***=** info aan te leveren voor een voorgesprek, aanvraag voor principe-uitspraak. De gemeente heeft het recht om bij de principe-uitspraak extra (specifieke, locatie-gebonden) voorwaarden mee te geven.

#= info aan te leveren voor de definitieve aanvraag PLUS alle informatie met een * maar dan nader gedetailleerd, aangepast aan nieuwe inzichten, aangevuld met eventuele extra gemeentelijke voorwaarden.

De initiatiefnemer levert alle informatie aan die de gemeente nodig heeft ter beoordeling van het initiatief, in ieder geval bestaande uit:

A. Feitelijke info over het beoogde zonneveld inclusief grondgebruik en milieuimpact:

- * exacte locatie, huidige bestemming en huidig grondgebruik
- * huidig omringend grondgebruik en verwachte ontwikkelingen (bv woningbouw, natuur)
- * onderbouwing waarom juist hier een zonneveld gerealiseerd kan worden (dit is extra van belang in de beperkt/niet kansrijke gebieden op de kansenkaart)
- * beschrijving waarom een zonneveld niet verstorend is voor (agrarische) bedrijvigheid in de omgeving
- * inschatting van het gewenste grondgebruik na exploitatietermijn zonneveld
- * omvang van het zonneveld in netto hectare (zie Beleidsvisie Zonnenvelden voor de definitie)
- * aantal panelen, geïnstalleerd vermogen en verwachte opbrengst in kWh/jaar
- * verwachte gebruiksduur van de installatie
- * status qua benodigde teruglevercapaciteit, netaansluiting, afspraken met netbeheerder
- # hoogte van de installatie met onderbouwing
- # afstand tussen rijen zonnepanelen (let op landschap, bodem, begroeiing, beheer, water) en onderbouw de gekozen afstand gerelateerd aan de Gedragscode paragraaf 3.5c (zie bijlage)
- # positie op het kavel (installatie moet passen in de natuurlijke verkaveling)
- # positie t.o.v. de zon (incl. risico op hinder door schittering en reflectie van zonlicht) en ten opzichte van geluidbronnen (incl. risico op toename geluidhinder voor omwonenden)
- # mate van multifunctioneel cq meervoudig grondgebruik tijdens exploitatie zonneveld (indien goed onderbouwd kan het een keuze zijn om juist de grondoppervlakte zo klein mogelijk te houden zodat een groter deel van het oorspronkelijke grondgebruik mogelijk blijft, met een zo hoog mogelijke opbrengst aan zonnestroom)
- # onderbouwing hoe oorspronkelijk en/of gewenst grondgebruik mogelijk is bij einde exploitatie

Aanvullende informatie in geval de bestemming agrarisch is:

- # beschrijving agrarische waarden (kwaliteit voor agrarische productie) ten opzichte van andere gebieden en omringende kavels

- # beschrijving van het uitgevoerde onderzoek naar en gesprekken over de mogelijkheden voor kavelruil om een zonneveld op relatief laagwaardige gronden te realiseren
- # beschrijving van de mate waarin het zonneveld gecombineerd wordt met kleinschalige (kringloop)landbouw
- # beschrijving van de mate waarin landbouwgebieden worden doorsneden en hoe dit zo goed mogelijk wordt voorkomen
- # beschrijving van de mogelijke verstoring van bedrijfsvoering van nabije (agrarische en overige) bedrijven en hoe dit wordt voorkomen.

B. Impact op natuur ¹

- * quickscan van huidige natuurwaarde van beoogde kavel(s) en het omringende gebied
- * positie ten opzichte van N2000-gebieden, Ganzenrustgebied, NNN, ecologische verbindingzone, groene contourgebieden, bosgebied/ de open gebieden daarbinnen
- * verantwoording op hoofdlijnen van locatiekeuze voor beoogd zonneveld in relatie tot de natuur
- * beschrijving op hoofdlijnen van de mogelijke impact van het zonneveld op de natuur, van mogelijke maatregelen om de negatieve impact tegen te gaan en van maatregelen met een positieve bijdrage
- # gedetailleerde beschrijving van de huidige natuurwaarde van beoogde kavel(s) en het omringende gebied op basis van een onafhankelijk natuuronderzoek (inclusief veldonderzoek) waarin alle soorten worden meegenomen waarop een zonneveld invloed kan hebben, dus niet beperkt tot beschermde soorten
- # gedetailleerde beschrijving van mogelijke impact op natuur en de voorgestelde maatregelen die een negatieve impact voorkomen en voor een positieve bijdrage zorgen op de huidige natuurwaarde
- # beschrijving van geplande afrastering en passagemogelijkheden voor dieren
- # beschrijving eventuele compenserende maatregelen elders (zo dichtbij mogelijk en in ieder geval binnen de gemeente)
- # beschrijving impact en compensatiemogelijkheden specifiek op weide- en akkervogels (incl kring van 200 à 300 meter) en de das
- # beschrijving van eventuele afspraken met de gemeente aangaande natuurmaatregelen
- # beschrijving van natuurvriendelijke aanpak in relatie tot paragraaf 3.5a Gedragscode (zie bijlage)

C. Impact op landschap en cultuurhistorie

- * zicht op de installatie vanuit omwonenden en andere gebiedsgebruikers
- * beschrijving op hoofdlijnen van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het kavel en het omringende gebied
- * verantwoording op hoofdlijnen van locatiekeuze in relatie tot landschap, cultuurhistorie
- * beschrijving van de aanpak om te komen tot een goed ingepast en ingericht zonneveld waarbij de landschappelijke en cultuurhistorische waarden niet onevenredig worden aangetast en zelfs versterkt
- * beschrijving van de mate waarin het zonneveld past in de maat en schaal van het landschap
- # beschrijving van de kernkwaliteiten, structuren aardkundige waarden²
- # mogelijke impact van zonneveld op landschap en (zicht op) cultuurhistorie
- # zorgvuldig inpassingsplan met als doel zo veel als mogelijk belangrijke zichtlijnen en landschapselementen in stand te houden

¹ Zie o.a. de 'Checklist Natuurbelangen bij grondgebonden zonneparken' en de publicatie: 'Zonneparken natuur en landbouw (WUR, 2019)'.

² Zie o.a. de kwaliteitsgidsen Utrechtse Landschappen van de Provincie Utrecht

- # wijze waarop de inrichting rekening houdt met de landschappelijke en de cultuurhistorische waarden, aantasting van deze waarden tegengaat en kwaliteiten toevoegt
- # wijze waarop de inrichting rekening houdt met de wensen van omwonenden
- # in welke mate er landschappelijke structuren worden aangebracht/hersteld (gebiedseigen gewassen)
- # voor locaties op/nabij buitenplaatsen³ en andere belangrijke cultuurhistorische structuren: argumenteren waarom het zonneveld juist op deze locatie gewenst is
- # hoe levert het zonneveld een bijdrage aan de duurzame instandhouding van de cultuurhistorische waarden, welke afspraken zijn hierover gemaakt met relevante partijen?
- # in geval van Nieuwe Hollandse Waterlinie: beschrijving van afspraken met provincie en Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed met, indien die partijen dat nodig achten, een lokale Heritage Impact Assessment
- # beschrijving van de integrale landschapsaanpak in relatie tot paragraaf 3.5b Gedragscode (zie bijlage)

D. Impact op recreatie en educatie

- * quickscan recreatie (nabije recreatie, zorgen en kansen)
- # beschrijving hoe het zonneveld rekening houdt met de huidige recreatieve mogelijkheden
- # beschrijving in welke mate het zonneveld voldoende afstand houdt tot recreatiegebieden en -routes met name waar sprake is van open zichtlijnen
- # beschrijving hoe wordt voorkómen dat de recreant een significante periode zicht heeft op het zonneveld, hoe de inrichting van het zonneveld qua verkaveling, hoogte en afscherming hier op aangepast
- # (niet van toepassing in ecologisch kwetsbare gebieden): beschrijving hoe het zonneveld een waarde toevoegt voor toekomstige recreatie en educatie inclusief beleving van landschap en cultuurhistorie (denk aan wandelroutes, uitkijkpunten, elektrische fiets-laadpunten, educatie in de vorm van informatieborden)
- # beschrijving hoe dit is afgestemd met omwonenden en belangenbehartigers

³ Zie o.a. de 'Leidraad behoud door ontwikkeling op historische buitenplaatsen (Provincie Utrecht, 2014)' en de betreffende buitenplaatsbiotoop: 'De Utrechtse Buitenplaatsbiotoop (Provincie Utrecht, 2013)'

E. Impact op bodem⁴, water, archeologie en toekomstig grondgebruik

- * quickscan bodemkwaliteit in brede zin en (grond)water
- * beschrijving van de aanpak om te komen tot een neutrale tot positieve impact op de bodemkwaliteit
- * archeologische verwachtingswaarde
- # huidige bodemkwaliteit/samenstelling (nulmeting biologisch, chemisch en (grond)water)
- # huidige waterhuishouding (o.a. waterpeil, infiltratie/kwel(druk), afwatering, sloten)
- # verwachte impact en voorgestelde maatregelen voor behoud/versterken van bodemkwaliteit en (mogelijke) archeologische waarden (ecologie, chemie, grondwater, kweldruk) ⁵
- # wijze van monitoring van genoemde kwaliteiten
- # maatregelen die tussentijds mogelijk zijn bij negatieve monitoringsresultaten
- # wijze van afwatering, fundering, mate van verharding (van belang voor bodemkwaliteit, watersysteem én archeologie)
- # beschrijving van aanpak ter voorkoming verdroging bodem i.r.t. paragraaf 3.5d Gedragscode (bijlage)
- # overige zaken zoals benoemd in bijlage A6 van de Beleidsvisie Zonnevelden

F. Overige vast te leggen afspraken:

- # met Waterschap (zie ook Beleidsvisie Zonnevelden in bijlage A6 onder kopje Grondwater)
- # met Veiligheidsregio Utrecht (VRU) (onder andere over bereikbaarheid van zonneveld voor veiligheidsdiensten, bluswater, afschakeling elektriciteit, locaties transformatorstations en eventuele opslag van elektriciteit)
- # 'Inrichtings- en (bijbehorend) beheerplan' met zo mogelijk een rol in de uitvoering voor lokale partijen
- # Beschrijving van de kabeltracés voor aflevering van de stroom, zoveel mogelijk langs wegen
- # overeenkomsten tussen initiatiefnemer en omwonenden, naburige (agrarische) bedrijven en natuurbeheerders, met afspraken over onder andere beheer, landschappelijke inpassing en de werkwijze wanneer er aantoonbaar toch ongewenste effecten optreden voor de omgeving.
- # beschrijving van de financiering van toekomstige maatregelen zoals infrastructurele voorzieningen, verwijdering zonneveld en herstel bodemkwaliteit
- # bijdrage die initiatiefnemer wil leveren om samen met onderzoeksinstellingen van extra kennis vergaren over de impact van zonnevelden op ecologie, bodem en water
- # In geval van locaties in of nabij grondwaterbeschermingsgebieden: afspraken met Vitens en beschrijving van de maatregelen ter voorkomen van bodem- en drinkwaterverontreinigingen, zoals:
 - beschrijving van drinkwaterleidingen onder of nabij het beoogde zonneveld
 - gebruik van niet uitlogende materialen, schoonmaakmiddelen
 - geen grondlagen doorboren
 - voldoende regenwater moet de bodem bereiken
 - bodemkwaliteit monitoren (inclusief hydrologische kwaliteit)
 - bodembescherming onder transformatorstation en accu's/batterijen (vuurvaste bakken)
 - de gebruikte koelmiddelen in transformatorstation
 - calamiteitenafspraken met VRU aanvullen met situaties waarin Vitens wordt betrokken

3. Participatie

De gemeente streeft ernaar dat inwoners en nabije bedrijven zo veel mogelijk participeren in de ontwikkeling van zonnevelden. Een zonneveld verandert immers de leefomgeving en aan inwoners en bedrijven wordt gevraagd om die verandering te accepteren. We onderscheiden proces- en financiële participatie. Deze wijze

⁴ Zie o.a. het rapport: 'Zonneparken natuur en landbouw (WUR, 2019)' en het artikel: 'Zonneparken en bodemafdekking (Kok, L. et al, 2017)'.

⁵ Denk aan onder andere voorkoming verdichting, behoud bodemleven, verbetering waterinfiltratie, benutten kansen voor waterberging, bodemsanering

waarop de initiatiefnemer zich inspant voor een hoge mate van participatie, speelt een belangrijke rol in de beoordeling van de vergunningaanvraag. De Beleidsvisie Zonnevelden 2023 de Bilt biedt meer achtergrondinformatie. Deze Beleidsregels Zonnevelden zijn een nadere uitwerking hiervan.

a. Harde beleidsvoorwaarden over participatie

Procesparticipatie voldoet in ieder geval aan de volgende eisen voor wat betreft omwonenden:

- Alle initiatieven (onafhankelijk of initiatiefnemers lid zijn van branchevereniging Holland Solar) voldoen aan uitgangspunten en toezeggingen in dan geldende Gedragscode Zon op Land (zie bijlage).
- De minimale trede van de participatieladder 'meedenken' wordt behaald.
- Vanuit de Gedragscode: 'de initiatiefnemer organiseert procesparticipatie zodat de stakeholders inclusief bewoners uit de omgeving vanaf het begin geïnformeerd mee kunnen denken over de locatie, vormgeving en ontwikkeling van het beoogde zonneveld en kunnen bijdragen aan het ontwerp door specifieke (gebieds-) kennis in te brengen'.
- Een ruime kring van bewoners en bedrijven (meer dan alleen zij die direct zicht hebben op het initiatief) kan inbreng leveren in de voorbereidende fase van inpassing en inrichting.
- Stakeholders met gebiedskennis worden vroegtijdig betrokken.
- De initiatiefnemer spant zich in om de lasten voor omwonenden te verminderen en tegelijk positieve kwaliteiten toe te voegen waaraan de omgeving behoefte heeft.
- De initiatiefnemer is bereid zaken vast te leggen in overeenkomsten met (zo nodig) de gemeente, nabije bedrijven en inwoners(coöperaties).

Procesparticipatie voldoet in ieder geval aan de volgende eisen in relatie tot (agrarische) bedrijven:

- De initiatiefnemer spant zich in om tot een zonneveld te komen op 'grond met een lagere waarde voor agrarische productie'. De mogelijkheden van kavelruil worden besproken met andere agrariërs.
- De initiatiefnemer draagt zorg dat nabijgelegen bedrijven zo min mogelijk in hun bedrijfsvoering worden belemmerd. Landbouwgebieden worden zo min mogelijk doorsneden.
- De initiatiefnemer overlegt een 'inrichting- en beheerplan' voor het gehele terrein afgestemd met de wensen van omwonenden en nabijgelegen bedrijven.
- De initiatiefnemer geeft lokale bedrijven en werknemers een zo groot mogelijke rol in de uitvoering van aanleg, beheer en onderhoud van het zonneveld.

Financiële participatie voldoet in ieder geval aan de volgende eisen (zie ook Beleidsvisie Zonnevelden 2023):

- De initiatiefnemer spant zich in om in ieder geval 50% lokaal eigendom te behalen waarbij inwoners en bedrijven uit de gemeente financieel participeren én mede-zeggenschap hebben.
- Als dit niet lukt, dan organiseert de initiatiefnemer een andere vorm waarin vergelijkbare revenuen naar de lokale gemeenschap terugstromen. De initiatiefnemer regelt in dat geval dat omringende belanghebbenden zeggenschap hebben over zaken die tijdens daadwerkelijke aanleg en exploitatie gaan spelen zoals maai- en beplantingsbeheer, zicht op het terrein en dergelijke.

b. Zachte indieningsvereisten (aan te leveren informatie) over participatie

*= info aan te leveren voor een voorgesprek, aanvraag voor principe-uitspraak. De gemeente heeft het recht om bij de principe-uitspraak extra (specifieke, locatie-gebonden) voorwaarden mee te geven.

#= info aan te leveren voor de definitieve aanvraag PLUS alle informatie met een * maar dan nader gedetailleerd, aangepast aan nieuwe inzichten, aangevuld met eventuele extra gemeentelijke voorwaarden.

De initiatiefnemer levert in een participatieplan alle informatie aan die de gemeente nodig heeft ter beoordeling van het initiatief, in ieder geval bestaande uit:

- * Beschrijving procesparticipatie gedurende het voorbereidingsproces:
 - o Beschrijving wie wordt betrokken vanaf welke fase en waarover de betrokkenen kunnen 'meedenken' (minimum), 'meebeslissen' en 'meedoen'
 - o Wijze waarop de initiatiefnemer zich inspant voor lastenvermindering door goede inpassing & inrichting waarbij positieve omgevingswaarden (waar behoefte aan is) worden toegevoegd
- * Wijze waarop de initiatiefnemer zich inspant om optimale financiële participatie te bereiken volgens de voorkeursvolgorde uit de Beleidsvisie Zonnevelden 2023:
 1. 100% eigendom van lokale (energie)coöperatie of een andere organisatievorm waarin omwonenden, nabije bedrijven, overige Biltse inwoners en bedrijven deel kunnen nemen en mede-zeggenschap hebben
 2. 50% eigendom van lokale (energie)coöperatie of andere organisatievorm waarin dezelfde groepen deel kunnen nemen en mede-zeggenschap hebben
 3. Een andere wijze waarop een vergelijkbaar deel van de revenuen terecht komt bij lokale inwoners of bedrijven, zoals via aandelen of obligaties. In dat geval moet mede-zeggenschap separaat geregeld worden voor nabije inwoners en bedrijven (zie Beleidsregels).
- * Wijze waarop de initiatiefnemer zich inspant voor omwonenden en andere specifieke doelgroepen zoals beschreven in de Beleidsvisie Zonnevelden 2023, denkende aan (een combinatie van):
 4. Schadevergoeding of andere voordelen voor direct omwonenden die voor hen van waarde zijn
 5. Deelname tegen geen of verlaagde kosten voor huishoudens met een laag inkomen
 6. Lokale stroom wordt met korting verkocht aan de bedoelde doelgroepen
 7. Lokale bedrijven voeren werk uit tijdens voorbereiding, aanleg, exploitatie en verwijderingsfase
 8. Gebiedsfonds waaruit maatschappelijke projecten ten behoeve van de leefomgeving en/of duurzaamheid worden bekostigd in het omliggende gebied en/of woonkernen.
- # Beschrijving tot nu toe uitgevoerde en nog geplande procesparticipatie:
 - o Wijze waarop bovengenoemde procesparticipatie is uitgevoerd (inclusief verslagen, deelname)
 - o Beschrijving van verkregen inbreng en wat er is overgenomen aan wensen in het zonneveldenontwerp (wijzigingen op verzoek)
 - o Positieve bijdragen aan gebiedskwaliteiten die worden gerealiseerd
 - o Welke wensen en zorgen resteren bij omwonenden en nabije bedrijven
- # Beschrijving van financiële participatie en zeggenschap voor inwoners en bedrijven van de gemeente en eventuele gemaakte afspraken met partijen zoals benoemd onder punten 1 tot en met 3 hierboven.
- # Beschrijving van het aanbod aan de directe omgeving en andere specifieke doelgroepen zoals benoemd onder de punten 4 tot en met 8 hierboven.
- # Beschrijving van de inspanningen om te komen tot (inclusief gemaakte afspraken) voor lokale werkgelegenheid bij aanleg, beheer, onderhoud en beveiliging van de installatie en het terrein.

4. Aanvraagprocedure Zonnevelden

Zonnevelden zijn nieuw voor het landschap van gemeente de Bilt. Elke aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een zonneveld is uniek. Elk (deel)gebied heeft een eigen karakter. Om tot een goede afweging te komen volgt de gemeente een uitgebreide ruimtelijke procedure voor afwijking op het bestemmingsplan. Ook is het mogelijk dat een volledige bestemmingsplanwijziging nodig is.

De procedure beschrijft welke stappen de initiatiefnemer moet nemen om een omgevingsvergunning te verkrijgen of een bestemmingsplanwijziging aan te vragen.

Vooroverleg: tijdig in gesprek

De gemeente vraagt initiatiefnemers tijdig in overleg te gaan op het moment dat er een locatie voor een zonneveld in beeld is. In dit informele (en niet verplichte) vooroverleg delen deskundigen vanuit diverse disciplines hun ideeën over geschiktheid van de locatie, en concrete keuzes m.b.t. inpassing en inrichting.

Principe Uitspraak

De initiatiefnemer dient een verzoek om een Principe Uitspraak in conform de harde en zachte voorwaarden in deze Beleidsregels Zonnevelden. De initiatiefnemer ontvangt de Principe Uitspraak van de gemeente die de grondhouding van de gemeente weergeeft. Bij een positieve grondhouding van de gemeente werkt de initiatiefnemer de plannen verder uit, steeds in samenspraak met omgeving en gemeente. De gemeente kan bij de Principe Uitspraak extra voorwaarden of aandachtspunten meegeven specifiek voor die situatie. De initiatiefnemer onderneemt diverse activiteiten om het plan aan te vullen zoals onderzoeken, ontwerpen en het formuleren van diverse alternatieven voor de inrichting. In deze fase speelt procesparticipatie een grote rol.

Procesparticipatie

De initiatiefnemer voert het eigen participatieplan uit. In een serie van gesprekken met omwonenden, nabije bedrijven en andere stakeholders worden zorgen, wensen, maatregelen en alternatieve ontwerpen worden uitgewisseld.

De opgehaalde meningen en ideeën voor het zonneveld worden goed genoteerd en meegenomen bij de verdere planuitwerking. Dit moet helder worden uit de documenten die bij de definitieve vergunningaanvraag worden ingediend. Het participatieplan wordt steeds uitgebreider.

Naast omwonenden, nabijgelegen bedrijven en andere stakeholders, organiseert de initiatiefnemer het proces dusdanig dat ook de gemeente haar inbreng vanuit diverse disciplines goed kan leveren bij de inpassing en inrichting van het zonneveld.

Aanvraag voor omgevingsvergunning/buitenplanse afwijking

De initiatiefnemer vraagt een omgevingsvergunning danwel wijziging bestemmingsplan aan inclusief een goede ruimtelijke onderbouwing met in ieder geval alle informatie onder de harde en zachte voorwaarden in deze beleidsregels. De initiatiefnemer beantwoordt alle voorkomende vragen van de gemeente naar aanleiding van de aanvraag.

De gemeenteraad besluit over de ontwerp vergunningaanvraag en het al dan niet afgeven van een ontwerp Verklaring van Geen Bedenkingen (VVGB).

De formele behandeltermijn is 26 weken, waarbij een langere termijn mogelijk is als de gemeente dit nodig acht voor een goede afweging. Er is in ieder geval sprake van een inzagetermijn van zes weken. Deze wordt in gang gezet nadat de gemeenteraad een ontwerp VVGB heeft afgegeven. De gemeente neemt de inspraakreacties mee in haar besluitvorming over de definitieve vergunningaanvraag.

Een goede ruimtelijke onderbouwing met de benodigde onderzoeken wordt in de regel uitgevoerd door stedenbouwkundige en andere gespecialiseerde bureaus. Daarbij wordt alle informatie aangeleverd die nodig is voor een goede beoordeling door de gemeente over de harde beleidsvoorwaarden en wordt aan de zachte indieningsvereisten voldaan uit deze Beleidsregels Zonnevelden.

De initiatiefnemer houdt rekening met regelgeving van de provincie en het waterschap en vraagt benodigde vergunningen of ontheffingen bij dergelijke partijen zelf aan.

Uitvoeringswijze Beleidsvisie Zonnevelden

Zoals beschreven in het Beleidsvisie Zonnevelden 2023 kan de gemeenteraad besluiten om een maatschappelijke tender te starten ofwel een gebiedsproces. In die gevallen worden andere aanvragen niet in behandeling genomen. De harde beleidsvoorwaarden en de zachte indieningsvereisten uit deze Beleidsregels Zonnevelden gelden ook in het geval van een maatschappelijke tender of een gebiedsproces.

BIJLAGE GEDRAGSCODE ZON OP LAND: UITGANGSPUNTEN EN TOEZEGGINGEN

Zoals beschreven in hoofdstuk 1, moet ieder initiatief voor een zonneveld voldoen aan de uitgangspunten en toezeggingen van de Gedragscode Zon op Land, aangevuld met regels opgesteld door gemeente De Bilt zoals beschreven in deze Beleidsregels Zonnevelden.

Samenvatting van de uitgangspunten van de Landelijke Gedragscode Zon op Land

- Zonnevelden bieden meerwaarde voor een gebied, naast de bijdrage aan de duurzame energietransitie. Dit kan indien de locatie goed gekozen is, de zonnevelden goed vormgeven en beheerd worden en de omgeving optimaal betrokken is.
- De code adresseert de volgende onderwerpen waar zorgen of wensen over zijn: efficiënt ruimtegebruik, landschap en uitzicht, biodiversiteit, voedselproductie, bodemkwaliteit, burgerparticipatie in het proces, mede-eigenaarschap en financiële betrokkenheid van bewoners en bedrijven uit de omgeving
- Leidende principes zijn: samen met stakeholders, meerwaarde voor de omgeving, en oorspronkelijk grondgebruik blijft mogelijk.
- Bij ieder project denken de stakeholders inclusief bewoners uit de omgeving vanaf het begin mee over de locatie, vormgeving en ontwikkeling van het beoogde zonneveld. Omwonenden krijgen de mogelijkheid om financieel te investeren en daarmee mee te profiteren en mee te doen aan de energietransitie.
- Het zonneveld resulteert per saldo in een verbetering voor de landschappelijke en natuurwaarde van het gebied ten opzichte van de huidige situatie.
- Er vindt geen onomkeerbare ontwikkeling plaats, het oorspronkelijke grondgebruik moet weer mogelijk zijn indien grondeigenaar of bevoegd gezag dit wensen.
- Natura2000 en Nationale landschappen worden buiten beschouwing gelaten in de zoektocht naar locaties voor zonnevelden. Locaties in Natuur Netwerk Nederland gebied, door de overheid aangewezen weidevogelkerngebieden en beschermde landschappen [...] komen niet in aanmerking tenzij er een verbetering plaatsvindt voor relevante lokale natuurwaarden en landschappelijke beleving. Gebieden die onder het 'Unesco Werelderfgoed vallen' zullen de leden van Holland Solar in beginsel niet beschouwen als locatie.

Paragraaf 3.5a uit Gedragscode Zon op Land over aandacht voor natuur bij het ontwerp en beheer

Parken worden aangelegd om ook ruimte aan de natuur te geven. Dit stelt eisen aan de inrichting en het beheer. De exacte keuzes zijn locatie-specifiek en afhankelijk van de natuur en landschap in de omgeving. Een aantal principes gelden wel in algemeenheid: De ontwikkelaar zorgt in samenwerking met lokale en nationale natuurorganisaties voor de ontwikkeling van een aanleg- en beheerplan omwille van de natuurwaarden. Standaard zal er gekozen worden om specifieke natuurelementen aan het gebied toe te voegen (bijvoorbeeld poelen, bijenhotel, nestplaatsen). De keuze is maatwerk en wordt met behulp van een expert ingevuld. Er is de mogelijkheid voor klein wild om het park binnen te gaan. Het vegetatiebeheer stuurt op inheemse, kruidenrijke vegetaties die zo laat en weinig frequent als mogelijk worden gemaaid.

Paragraaf 3.5b Gedragscode Zon op land over werken aan een integrale landschapsopgave

Provincies voeren een landschapsbeleid en hebben in enkele gevallen waardevolle landschappen aangewezen. In deze gebieden zal de sector enkel met initiatieven komen indien deze de landschappelijke kwaliteit versterken, of vanuit overheidswege al een afweging is gemaakt om hier duurzame energie te willen realiseren. Hier zal de sector bij projecten de expertise in de vorm van een landschapsarchitect of een historisch geograaf betrekken. In alle gebieden zal een landschapsarchitect om advies gevraagd worden over de passendheid van een project op de betreffende locatie en over de vormgeving en inrichting. De uiteindelijke vorm en omvang zal zoveel mogelijk in lijn zijn met het advies van de landschapsarchitect, maar

is ook maatwerk. In het ene gebied passen grootschalige zonnevelden landschappelijk beter en in het andere gebied juist kleinere of helemaal geen.

Paragraaf 3.5c uit Gedragscode Zon op Land over ruimte tussen of rond panelen

Parken van de bedrijven die lid zijn van Holland Solar zullen altijd worden ingericht met ruimte tussen panelen; soms ook met ruimere open plekken in het park (ecologisch maatwerk). Met deze ruimte wordt gezorgd voor vegetatie en tevens voor neerslag en licht onder de panelen. Meer ruimte tussen de panelen heeft ook uiteraard als gevolg dat er in totaal meer ruimte in Nederland nodig is om dezelfde hoeveelheid duurzame energie op te wekken. Hier zal dus een goed evenwicht moeten worden gevonden. De partijen van deze gedragscode hanteren een ondergrens van 25% onbedekt oppervlak van het gebied van het project (van boven af gezien). Afwijking van deze norm kan op terreinen waar het oppervlak reeds bedekt of verhard was, op terreinen die bestemd zijn als bedrijventerrein of op uitdrukkelijk verzoek van het bevoegd gezag. De exacte dichtheid en plekken voor onbedekt land is maatwerk per project in overleg met de omgeving ter vaststelling door het bevoegd gezag.

Paragraaf 3.5d uit Gedragscode Zon op Land: Voorkomen verdroging bodem

Veldopstellingen van zonnepanelen kunnen zorgen voor minder gelijkmatige verdeling van regenwater en lokale verdroging wat de bodemkwaliteit negatief kan beïnvloeden. De sector committeert zich aan het voorkomen van het verdrogen van de bodem. Een optie hiervoor is om voldoende ruimte te laten tussen de oppervlakten met zonnepanelen voor een betere verdeling van regenwater. Een andere optie is om water terug te geleiden. De sector is bereid om in overleg te gaan met het waterschap om de grondwaterstand aan te passen aan het niveau waar het gebied het meest bij gebaat is. Dit zal soms op vernatting neerkomen. In bijvoorbeeld het veenweidegebied is een hogere grondwaterstand gunstig voor de koolstofvastlegging en het voorkomen van verdere bodemdaling.

Paragraaf 4.2 Gedragscode Zon op Land over gebiedsgebonden bijdrage (oftewel Gebiedsfonds)

De gedragscode beschrijft de gebiedsgebonden bijdrage als één van de maatwerkopties voor omgevingsparticipatie. Het kan ingezet worden voor bijvoorbeeld extra natuurimpuls, monitoring van de ecologische effecten, duurzame energie voor de omgeving, een voorziening als een speeltuin, een financiële impuls voor een lokale sportvereniging. De bijdrage is in overleg met de direct omgeving vast te stellen omtrent toepassing en besteding. De eventuele bijdrage zal ook worden opgebracht door de omwonenden die mede-eigenaar zijn van het project.